

11. märts 2013

EESTI RAHVUSVAHELINE INVESTEERIMISPOSITSIOON JA KOGUVÄLISVÕLG 31. DETSEMBER 2012

2012. aasta lõpus moodustasid Eestisse tehtud välisinvesteeringud kokku 29,2 miljardit eurot (72% enam kui SKP), olles aastaga kasvanud 11% (vt tabel 1). Suurenesis nii otse-, portfelli- kui ka muude investeeringute positsioonid. Välisinvesteeringute positsiooni struktuuris hoidsid 49%ga juhtkohta

Tabel 1. Eesti rahvusvaheline investeerimispositsioon (mln eurot)

	31.12.2011	%	31.12.2012	%
VÄLISNÕUDED (VÄLISAKTIVA)				
Otseinvesteeringud välismaal	3663,5	21,3	4389,5	21,7
Aksia- või osakapital ja reinvesteeritud tulu	2465,1	14,3	2718,1	13,5
Muu otseinvesteeringukapital	1198,4	7,0	1671,3	8,3
Portfelliinvesteeringud	4182,2	24,3	4673,1	23,1
Omandiväärtpaberid	1607,0	9,3	1916,7	9,5
Võlaväärtpaberid	2575,2	15,0	2756,4	13,6
Võlakirjad	1949,9	11,3	2188,6	10,8
Rahaturuinstrumendid	625,3	3,6	567,8	2,8
Tuletisinstrumendid	68,4	0,4	69,8	0,3
Muud investeeringud	9120,2	53,0	10 837,5	53,7
Kaubanduskrediit	1650,5	9,6	1863,5	9,2
Laenud	1691,2	9,8	2238,7	11,1
Pikaajalised	990,5	5,8	1583,4	7,8
Lühiajalised	700,6	4,1	655,3	3,2
Sularaha ja hoiused	5110,3	29,7	5903,2	29,2
Muud nõuded	668,4	3,9	832,1	4,1
Reservvara	160,4	0,9	228,5	1,1
VÄLISNÕUDED KOKKU	17 194,7	100,0	20 198,4	100,0
VÄLISKOHUSTUSED (VÄLISPASSIVA)				
Otseinvesteeringud Eestis	12 927,9	48,9	14 268,6	48,9
Aksia- või osakapital ja reinvesteeritud tulu	11 692,2	44,3	13 217,1	45,3
Muu otseinvesteeringukapital	1235,7	4,7	1051,6	3,6
Portfelliinvesteeringud	1327,1	5,0	1807,6	6,2
Omandiväärtpaberid	634,6	2,4	759,8	2,6
Võlaväärtpaberid	692,6	2,6	1047,8	3,6
Võlakirjad	689,8	2,6	1044,1	3,6
Rahaturuinstrumendid	2,8	0,0	3,7	0,0
Tuletisinstrumendid	80,1	0,3	119,5	0,4
Muud investeeringud	12 078,7	45,7	13 006,8	44,5
Kaubanduskrediit	1391,9	5,3	1440,4	4,9
Laenud	3745,0	14,2	5110,1	17,5
Pikaajalised	3058,9	11,6	4414,2	15,1
Lühiajalised	686,1	2,6	695,9	2,4
Sularaha ja hoiused	6620,8	25,1	6057,4	20,7
Muud kohustused	321,0	1,2	398,8	1,4
VÄLISKOHUSTUSED KOKKU	26 413,9	100,0	29 202,6	100,0
RAHVUSVAHELINE NETOINVESTEERIMISPOSITSIOON	-9219,2		-9004,2	

otseinvesteeringud ning aasta jooksul see ei muutunud. Järgnesid muud investeeringud (laenud ja hoiused) ligi 45%ga ning portfelliinvesteeringud 6%ga. Välismaised investorid on teinud Eestisse otseinvesteeringuid kokku 14,3 miljardi euro ulatuses. Sellest 22% on paigutatud finantsteenuste osutamisse (v.a kindlustus ja pensionifondid), 16% kinnisvaraalasesse tegevusse, 8% peakontorite tegevusse ja 8% hulgi-kaubandusse. Pool otseinvesteeringutest on saanud Rootsist ja Soomest ning kümnendik Hollandist.

Eesti residentide välismaale paigutatud investeeringute kogumaht kasvas aastaga 18% ning oli aasta lõpus 20,2 miljardit eurot. Kasv tulenes eelkõige otse- ja muudest investeeringutest, mis mõlemad suurenesid viiendiku võrra. Suurima osa ehk 54% moodustasid muud investeeringud, järgnesid portfelliinvesteeringud (23%) ja otseinvesteeringud (22%). Ülejäänud olid reservvara ja tuletisinstrumendid. Aegade jooksul on Eesti investorid **otseinvesteeringutena** välismaale paigutanud 4,4 miljardit eurot. Välismaiseid

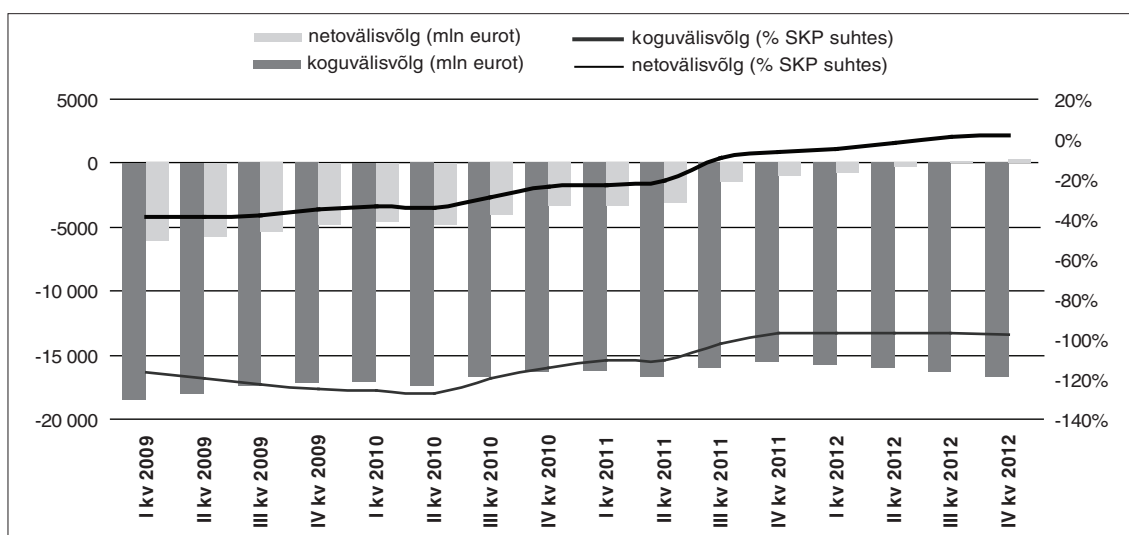
Tabel 2. Eesti välisvõlg (mln eurot)

	31.12.2011	%	31.12.2012	%
VÕLAKOHUSTUSED				
I. Valitsemissektor	538,8	3,5	1263,3	7,6
Lühiajalised	11,6	0,1	10,9	0,1
Pikaajalised	527,2	3,4	1252,5	7,5
II. Keskpang	0,3	0,0	19,2	0,1
Lühiajalised	0,3	0,0	19,2	0,1
Pikaajalised				0,0
III. Krediidiasutused	6887,6	44,4	6322,8	38,0
Lühiajalised	4336,6	28,0	4826,4	29,0
Pikaajalised	2551,0	16,5	1496,4	9,0
IV. Muud sektorid	5344,7	34,5	6449,2	38,7
Lühiajalised	2113,7	13,6	2190,3	13,1
Pikaajalised	3231,0	20,8	4258,9	25,6
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	2732,3	17,6	2604,5	15,6
KOGUVÄLISVÕLG	15 503,6	100,0	16 659,0	100,0
VÕLANÕUDED				
I. Valitsemissektor	1114,7	7,7	1500,0	8,8
Lühiajalised	529,6	3,7	585,5	3,5
Pikaajalised	585,1	4,0	914,4	5,4
II. Keskpang	1468,3	10,1	2697,8	15,9
Lühiajalised	747,9	5,2	1818,0	10,7
Pikaajalised	720,4	5,0	879,8	5,2
III. Krediidiasutused	4128,3	28,5	3691,1	21,8
Lühiajalised	3219,3	22,2	2847,5	16,8
Pikaajalised	908,9	6,3	843,6	5,0
IV. Muud sektorid	5065,9	35,0	5840,3	34,4
Lühiajalised	3624,3	25,0	4091,0	24,1
Pikaajalised	1441,6	10,0	1749,3	10,3
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	2695,0	18,6	3224,2	19,0
VÕLANÕUDED KOKKU	14 472,0	100,0	16 953,5	100,0
NETOVÄLISVÕLG (võlanõuded miinus võlakohustused)				
I. Valitsemissektor	575,9		236,6	
Lühiajaline	518,0		574,7	
Pikaajaline	57,8		-338,0	
II. Keskpang	1468,0		2678,6	
Lühiajaline	747,6		1798,7	
Pikaajaline	720,4		879,8	
III. Krediidiasutused	-2759,3		-2631,6	
Lühiajaline	-1117,3		-1978,9	
Pikaajaline	-1642,0		-652,7	
IV. Muud sektorid	-278,8		-608,9	
Lühiajaline	1510,6		1900,7	
Pikaajaline	-1789,4		-2509,6	
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	-37,3		619,8	
NETOVÄLISVÕLG KOKKU	-1031,6		294,5	

otseinvesteeringuid on teinud põhiliselt veetranspordi (25% välismaiste otseinvesteeringute kogumahust), peakontorite (19%), kinnisvara (13%) ja finantsteenuste (10%) valdkondade investorid. 29% otseinvesteeringutest on suundunud Küprosele, 20% Leetu ja 17% Lätti.

Eesti koguvälisvõlg ehk riigi kõigi majandussektorite välisvõlg kasvas aastaga 8% ja oli aasta lõpus 16,7 miljardit eurot (vt tabel 2 ja joonis 1). **Koguvälisvõlga suurendasid peamiselt muude sektorite ja valitsemissektori pikaajalised laenud.** Koguvälisvõlg moodustas 58% Eestisse paigutatud välisinvesteeringute kogumahust ja 98% SKPst. Valitsemissektori välisvõlg suurenes aastaga rohkem kui kaks korda ja hõlmas koguvälisvõlast aasta lõpus ligi 8%. Kasv toimus osaliselt seoses Euroopa Finantsstabiilsuse Fondi (EFSF) raames osutatud finantsabiga¹. Krediidiasutuste osakaalu langus koguvälisvõlas jätkus – kui aasta alguses oli see 44%, siis aasta lõpus 38%. Muude sektorite osakaal koguvälisvõlas tõusis ning oli aasta lõpus 39%. Kui siia lisada veel otseinvesteeringusuhetes olevate ettevõtete (mis valdavalt kuuluvad muudesse sektoritesse) välisvõlg, siis hõlmas muude sektorite välisvõlg 54% koguvälisvõlast. Võlakohustustest 24% moodustas võlg Soome ja 13% Rootsi ees.

Joonis 1. Eesti majanduse kogu- ja netovälisvõlg

2012. aasta lõpus oli Eesti rahvusvaheline investeerimispositsioon (välisnõuded miinus väliskohustused) Eestisse tehtud välisinvesteeringute ülakaalu tõttu võrreldes residentide poolt välismaale paigutatud investeeringutega 9 miljardi euro ulatuses negatiivne, olles aastaga vähenenud 2%. Kui 2011. aasta lõpus ületasid võla iseloomuga väliskohustused võlanõudeid (netovälisvõlg) 1 miljardi euro ulatuses, siis 2012. aasta lõpus ületasid võlanõuded võlakohustusi 0,3 miljardi euro võrra. Positiivse netovõla tekkimisse panustasid enim keskpang ja otseinvesteeringusuhetes olevad ettevõtted.

Eesti rahvusvahelise investeerimispositsiooni ja koguvälisvõla üksikasjalikum statistika avaldatakse Eesti Panga veebilehe rubriigis „Statistika“.

***

Eesti rahvusvaheline investeerimispositsioon ja koguvälisvõlg seisuga 31. märts 2013 avaldatakse Eesti Panga veebilehel (<http://www.eestipank.ee>) 10. juunil 2013 kell 12.

¹ Meetodika järgi kajastatakse maksebilansis EFSF raames osutatud finantsabi muude investeeringute all nii laenuvõtete kui ka -kohustuste poolel, mis finantskontole mõju ei avalda. Samas kajastatakse välisvõla arvestuses vaid laenukohustusi ning seega mõjutab EFSF-le antud laenugarantii koguvälisvõlga.